

Қазақ халқы басынан небір ауыр кездерді өткізді. Сол кездер халқымыз үшін ең жауапты тұр секілді. Сол кездегі тәртіп, адамдарға алуан шындық айтуға, немесе қарсы шығуға мұрша берілмейтін. Ал айтқанда қатаң жазамайтын заман еді. Бірақ сол кездің ауыр шындығы бәрі бір ^{жүйе} жетті. Сол заманның ашыл шындығын, ауыртпашылығы мен қиыншылықтарын дауысша, шешен Моңке би мен Майқос бидің талтауыарынан көрініс табады. Моңке би мен Майқос би сол кездегі әділетік үшін күресшілер немесе халық айнасы деуге болады.

Алардың көптеген мотаршамары сол заманның шындығына келісудің. Мотаршамарында көбінесе сол кездегі халықтан ауыр турмыс-түршілігі суреттеледі. Майқос би мен Моңке би талтауыарында сол кездегі бар ауыр жағдайларды, заманның өзгерісін бейнелейді. Тіптен тіел адам мен ер адамның өзгерістерін байқап айтқан. Қайсысы бір тіел мен ер адамның ролдерінің ауысуы. Яғни олар тіел адам да ер адамның дәуісіне көтеріліп бара жатқанын да байқады. Кей жерлерде баламауыта байқаған сәттері де бар. Мына бір сөздері "Түпкі күнді жарық бауыр...". Бұл жерде ол баламауыта тіпті түнде де жарық баламауыта айтқан. Айтқанда оқи келді, қазір шындықта түнде де жарық жарық бауыр турады.

Моңке би мен Майқос бидің талтауыарында кездегі мен байқау салыстырылып байқалады. Көбінесе баламауыта жақсыға жемілетіндігін, еңбекшіліктің не жемілетіндігін суреттейді.

Мәңге би мен Майқа би әрдерінің мешендігінің бірі екең заманнан ұнампадан жеткізе білген. Олардың жатарына біріңіз асқан мұраман деп айтуға болады.